

Strategiakartta ja kyvykkyydet

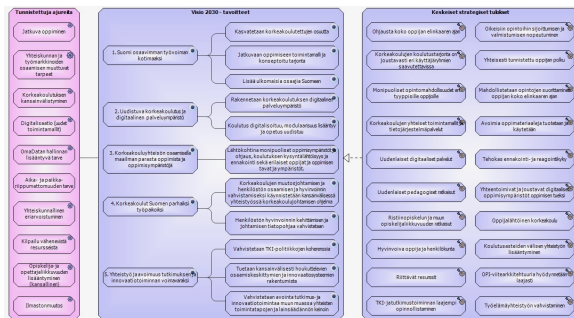
OPI-viitearkkitehtuurin päivittämisen yhteydessä arkkitehtuurille on määritelty strategiset tavoitteet, jotka toimivat pohjana arkkitehtuuriyölle. OPI-viitearkkitehtuurin strategiset tavoitteet pohjautuvat Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 -työssä asetettuihin tavoitteisiin. Strategiset tavoitteet ohjaavat päivittystyötä, mutta eivät ole ainut määrittävä tekijä vaan OPI-viitearkkitehtuuriin vaikuttavat myös entuudestaan olemassa oleva toiminta ja tavoitteet (esim. voimassa olemassa oleva OPI-viitearkkitehtuuri).

OPI-viitearkkitehtuuri 2.0. strategiakartta ja kyvykkyydet hyväksytty KOOTuki-ryhmän kokouksessa 30.1.2020

Strategiakartta

Strategia

Tunnistetut ajurit ovat ulkoisia muuttujia tai ns. makroilmioita, joiden vaikutukset huomioidaan ja niihin pyritään vastaamaan strategisilla tavoitteilla. Tavoitteet on edelleen tarkennettu strategisiksi tuloksiksi, jotka toteutuessaan realisoivat strategiset tavoitteet. Huom! Mallista on myös versio, joka kertoo nuolinotaatiolla sen, mistä strategista tavoitteista strategiset tulokset on johdettu.

Kuva: OPI-viitearkkitehtuurin strategiakartta

Tunnistetut ajurit

Jatkuva oppimisen tarve

- Oppijan tulee pystyä päivittämään osaamistaan jatkuvasti vastatakseen teknologisen kehityksen ja työn murrokseen

Yhteiskunnan ja työmarkkinoiden osaamisen muuttuvat tarpeet

- Tutkimuksen ja yhteiskunnallisen toiminnan muuttuvat tarpeet; työmarkkinoiden muuttuvat osaamistarpeet.
- Globaalin uudistuvan työmarkkinan osaamisvaateet suhteessa korkeakoulujen koulutustarjontaan ja -sisältöihin
- Korkeakoulutuksen tuottaman osaamisen ja työmarkkinakelpoisuuden haurastuminen globaalissa työmarkkinassa ja suomalaisen korkeakoulutuksen vetovoiman väheneminen (2.4.2019)

Korkeakoulutuksen kansainvälistyminen

- Opiskelijaliikkuvuus, työvoimaliikkuvuus, kulttuuritaustaltaan erilaisten oppijat, maahanmuutto, täydennyskoulutus maahanmuuttajille, kansainvälinen vetovoima, kansainvälinen kilpailu korkeakoulukentällä

Digitalisaatio (uudet toimintamallit)

Tämän sivun sisällysluettelo

- [Strategiakartta](#)
 - [Strategisten tason taustamateriaalia](#)
- [Tunnistetut ajurit](#)
- [OPI-viitearkkitehtuurin keskeiset kyvykkyydet](#)
- [OPI-viitearkkitehtuurin keskeiset strategiset tulokset, kyvykkyydet ja niiden kuvaukset taulukkona](#)

Strategisten tason taustamateriaalia

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030

- [Korkeakoulutus ja tutkimus 2030-luvulle -tiekartta](#)
- [Visio 2030 tiekartta -esitysmateriaali](#)
- [Korkeakoulutus ja tutkimus 2030-luvulle -taustamuistio](#)

- Digitaalinen tärnsformaatio (= digitalisaation mahdollistamat uudet palvelut), digitaalinen optimointi (= nykyisten palveluiden kehittäminen digitalisaation avulla)

OmaDatan hallinnan lisääntyvä tarve

- OmaDatan hallinnan, hyödyntämisen ja luovuttamisen (luvitus) merkitys kasvaa integroitujen palveluiden käytössä.

Aika- ja paikkariippumattomuuden tarve

- Opiskelun mahdollistaminen ajasta ja paikasta riippumatta, joka on seurausta mm. kaupungistumisesta.

Yhteiskunnallinen eriarvoistuminen

- Tulo- ja varallisuuserojen kasvu suhteessa mahdollisuuteen suorittaa korkeakouluopintoja
- Monikulttuurisuuden lisääntyminen.

Kilpailu vähenevistä resursseista

- Vähenevät taloudelliset- ja henkilöresurssit
- Kilpailu muiden koulutusesktojen kanssa resursseista
- Hallinnonalojen välinen kilpailu resursseista
- Kansainvälinen kilpailu

Opiskelija- ja opettajaliikkuvuuden lisääntyminen

- Kansainvälinen liikkuvuus
- Korkeakoulusektorin sisäinen liikkuvuus (ristiinopiskelu)
- Koulutusasteiden välinen liikkuvuus

Ilmastonmuutos

- Vaikutuksen opetuksen ja tutkimuksen sisältöihin
- Ekologiset ratkaisut korkeakouluissa
- Opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvointi

OPI-viitearkkitehtuurin keskeiset kyvykkyydet

Kyvykkyys eli kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella, ja hyödyntää osaamistaan sekä resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan. Organisaatioiden kyvykkyyksien toteuttamiseen tarvitaan yleensä yhdistelmiä kolmesta osakokonaisuudesta, joita ovat toimintamallit ja prosessit, henkilöstö ja osaaminen sekä tiedot ja järjestelmät. Kyvykkyydet on johdettu strategisista tuloksista ja ne mahdollistavat OPI-viitearkkitehtuurissa kuvattujen strategisten tavoitteiden saavuttamisen.

Keskeiset kyvykkyydet on jaettu JHS 179 mukaan

- toiminnallisiin kyvykkyyksiin, joita tarvitaan esim. palveluiden tuottamiseen
- toimintaa tukeviin kyvykkyyksiin ja
- strategiaan kyvykkyyksiin, jotka tässä on lisäksi jaoteltu kynnyskyvykkyyksiin ja dynaamisiin kyvykkyyksiin. Kynnyskyvykkyydet ovat strategisesti välttämättömiä organisaation toiminnalle. Dynaamisten kyvykkyyksien avulla muutetaan muita kyvykkyyksiä strategian tavoitetilään pääsemiseksi.

Kuva: Kyvykkyyskartta

OPI-viitearkkitehtuurin keskeiset strategiset tulokset, kyvykkyydet ja niiden kuvaukset taulukkona

Taulukossa kuvataan, mihin strategiaan tuloksiin kyvykkyydet kohdistuvat. Kyvykkyydet on kuvattu kolmesta näkökulmasta.

	Strateginen tulos	Kyvykkyydet	Kyvykkyyden kuvaus: Osaaminen ja henkilöstö	Kyvykkyyden kuvaus: Toimintamallit ja prosessit	Kyvykkyyden kuvaus: Tieto ja tietojärjestelmät
1	Ohjausta koko oppijan elinkaaren ajan	Oppijan ohjaus	Pedagogiset valmiudet ja ohjattavan alueen tuntemus kaikissa oppijan elinkaaren vaiheissa.	Oppijan polun kaikissa vaiheissa erilaiset oppijat huomioivat prosessit	Yhteinen terminologia sekä korkeakoulujen omat ja kansalliset ohjasta tukevat tietojärjestelmät
2	Oikeisiin opintoihin sijoittumisen ja valmistumisen nopeutuminen	Oppijan ohjaus	Pedagogiset valmiudet ja ohjattavan alueen tuntemus kaikissa oppijan elinkaaren vaiheissa.	Oppijan polun kaikissa vaiheissa erilaiset oppijat huomioivat prosessit	Yhteinen terminologia sekä korkeakoulujen omat ja kansalliset ohjasta tukevat tietojärjestelmät
		Tehokas opiskelijavalinta	Oppijälähtöinen valintaperusteiden laadinta	Laadukkaat valintaprosessit	Data-analytiikka ja kartoitusjärjestelmät (CompLeap)
3	Korkeakoulujen koulutustarjonta joustavasti eri käyttäjäryhmien saavutettavissa	Monipuolinen ja realistinen koulutusmarkkinointi	Markkinointiosaaminen ja syvälinen koulutuksen tunteminen		
4	Yhteisesti tunnistettu oppijan polku	Korkeakoulujen välinen yhteistyö	OPI-viitearkkitehtuurin ja muiden sidosarkkitehtuurien tuntemus ja kyky yhdistää ne oman organisaation toimintaympäristöön	Korkeakoulujen toiminnassa hyödynnetty OPI-prosessikarttaa	yhtenäiset tietomallit, rajapinnat ja soveltuville osilta yhteiset tietojärjestelmät
5	Monipuoliset opintomahdollisuudet eri tyyppisille opiskelijoille	Joustava opintotarjonta	toimintaympäristön ymmärtäminen ja kyky reagoita muutoksiin	avoimuuden periaatteet ja avoin tarjontatieto	yhdennäiset ja yhteentoimivat tarjontatiedot sekä saavutettavat tietojärjestelmät
6	Mahdollistetaan opintojen suorittaminen oppijan koko elinkaaren ajan	Jatkuvan oppimisen toteuttaminen	Oppijan polun sisäistäminen sektori- ja hallintorajat ylittävää yhteistyö	Oppijan polkua tukevat korkeakouluprosessit	yhteinen terminologia, yhteentoimivat järjestelmät
7	Korkeakoulujen yhteiset toimintamalli ja tietojärjestelmäpalvelut	Korkeakoulujen välinen yhteistyö	OPI-viitearkkitehtuurin ja muiden sidosarkkitehtuurien tuntemus ja kyky yhdistää ne oman organisaation toimintaympäristöön	Korkeakoulujen toiminnassa hyödynnetty OPI-prosessikarttaa	yhtenäiset tietomallit, rajapinnat ja soveltuville osilta yhteiset tietojärjestelmät
8	Avoimia oppimateriaaleja tuotetaan ja käytetään	Avoimet oppimateriaalit	Avoimuuden periaatteiden omaksuminen	Avoimen tietään ja tutkimuksen toimintamallien soveltaminen yhteisissä prosesseissa	kansalliset oppimateriaalijärjestelmät, jotka ovat integroitavissa korkeakoulujen järjestelmiin.
9	Uudenlaiset pedagogiset palvelut	Laadukas ja uudistuva pedagogiikka	Pedagogisesti osaava henkilöstö	Tukiprosessit opettajille	
10	Uudenlaiset digitaaliset palvelut	Digitaalinen (liiketoiminnan) muutos	liiketoiminnan, muutosjohtamisen ja digitaalisaation ymmärtäminen ja uusien mahdollisuuksien oivaltaminen	Uusien toimintamallien ja tuotosten kehittämisprosessit	Toiminnanohjauksen (kokonaisarkkitehtuuri, projektisalkku ja laadunhallinta) järjestelmät
11	Tehokas ennakointi- ja reagoitokyky	Ulkoisten toimintaympäristön muutosten hallinta	Kyky ymmärtää uusien oppijoiden lähtökohdat tarpeet sekä työmarkkinoiden tarpeiden ymmärtäminen	analytiikkaprosessit	Tiedonkeruu ja -hallintajärjestelmät
12	Ristiinopiskelun ja muun opiskelijaliikkuvuuden ratkaisut	Korkeakoulujen välinen yhteistyö	OPI-viitearkkitehtuurin ja muiden sidosarkkitehtuurien tuntemus ja kyky yhdistää ne oman organisaation toimintaympäristöön	Korkeakoulujen toiminnassa hyödynnetty OPI-prosessikarttaa	yhtenäiset tietomallit, rajapinnat ja soveltuville osilta yhteiset tietojärjestelmät
		Joustava opintotarjonta	toimintaympäristön ymmärtäminen ja kyky reagoita muutoksiin	avoimuuden periaatteet ja avoin tarjontatieto	yhdennäiset ja yhteentoimivat tarjontatiedot sekä saavutettavat tietojärjestelmät
13	Yhteentoimivat digitaaliset oppimisympäristöt joustavan oppimisen tueksi	Digitaalinen oppimisympäristö	Pedagoginen ja opetusteknologinen osaaminen	opetusteknologiaprosessin jatkuva kehittäminen	Yhteiset tietojärjestelmät soveltuville osin ja yhteentoimivat tietojärjestelmät

14	Hyvinvoiva henkilökunta ja opiskelija	Henkilöjohtaminen	lakien, sopimusten ja sovittujen toimintamallien ymmärtäminen ja noudattaminen	HR-prosessit ja oppijan hyvinvoinnin prosessit, tietosuoja	
15	Riittävät resurssit	Toiminnanohjaus		Toiminnanohjauksen kokonaisuuden hallinta	Toimivat toiminnanohjausta tukevat järjestelmät, yhteentoimiva tieto
		Tiedolla johtaminen	Kyky hyödyntää kerättyä ja analysoitua dataa kaikilla johtamisen eri osaalueilla	Tiedolla johtamisen prosessit	analyysi-, raportointi-, ennuste- ja mittarijärjestelmät
		Analytiikka		tarkoituksenmukaiset tiedonhallinnan prosessit	koneluettava tieto, tunnistetut tietovaraannot
16	TKI- ja tutkimustoiminnan laajempi opinnollistaminen	Opinnollistaminen	ymmärrys opintojen rakenteesta ja sisällöstä ja niiden yhteydestä TKI- ja tutkimustoimintaan	Hyväksilukemisprosessit , TKI ja tutkimusprosessit (ks. ATT-arkkitehtuuri)	Opiskelun ja opetuksen tuen tietojärjestelmät
17	Työelämäyhteistyö vahvistuminen	Yritysyhteistyö	työmarkkinatuntemus ja yritysyhteistö osaaminen	yritysyhteistyömallit	(DIVA-järjestelmien hyödyntäminen)
		Ulkoisten toimintaympäristön muutosten hallinta	Kyky ymmärtää uusien oppijoiden lähtökohdat tarpeet sekä työmarkkinoiden tarpeiden ymmärtäminen	analytiikkaprosessit	Tiedonkeruu ja -hallintajärjestelmät
18	Opiskelijalähtöinen korkeakoulu	Palvelumuotoilu	Palvelumuotoilumenetelmien hallinta	-	-
19	Koulutusasteiden välisen yhteistyön lisääntyminen	Koulutusasteiden välinen yhteistyö	koulutustoimialan kokonaisuuden osaaminen ja hallinta	koulutustoimialan yhtenäiset prosessit (KOHV:n päivitys)	Opintopolku, Koski, Vipunen, Arvo, CompLeap-kartoituspalvelu...
20	OPI-viitearkkitehtuuri hyödynnetään laajasti	Kokonaisarkkitehtuuri	KA-osaaminen ja OP:n sijoittaminen oman korkeakoulun KA:han	KA-johtaminen ja -organisointi	KA-menetelmä ja -tietojärjestelmä